

युक्तेन मनसा वयं देवस्य सवितुः सवे । स्वर्गाय शक्त्या ॥२॥

गायत्री तृतीयः पादः पञ्चार्णस्तेन शङ्कुमती तदुक्तं पिङ्गलेन एकस्मिन्यञ्चके
हृन्द्ः शङ्कुमतीति । सवितुर्देवस्य प्रजापतेः सवे प्रसवे आज्ञायां वर्तमाना वयं य-
ज्ञमाना युक्तेनेन्द्रियेभ्यो नियमितेनैकाग्रेण मनसा स्वर्गाय स्वर्गसाधकाय कर्मणे
शक्त्या स्वसामर्थ्येन प्रयत्नं कुर्म इति शेषः ॥२॥

युक्ताय सविता देवात्स्वर्यतो धिया दिवम् ।

बृहज्ज्योतिः करिष्यतः सविता प्रमुवाति तान् ॥३॥

अनुष्टुप् द्वितीयः सप्तार्णस्तेनैकोना सविता तान्प्रसिद्धान्देवान्प्रमुवति (३.)
पू प्रेरणे तुदादिः लेटोऽडाटावित्यडागमः (३.) प्रसौति अभ्यनुज्ञानाति प्रेरयती-
त्यर्थः । किं कृत्वा युक्ताय युक्ता क्को यक् अग्निकर्मणि संयोज्य । किम्भूतान्देवान्
धिया बुद्ध्या कर्मणा वा अन्येन दिवं दीव्यति प्रकाशतः इति दिवम् इगुपधेति
[पा० ३.१.१३५.] कप्रत्ययः द्योतनं स्वः स्वर्गं यतो गहतः इणः शत्रत्तस्य यत इ-
ति रूपम् । पुनः कीदृशान् बृहत् महत् ज्योतिः आदित्यलक्षणमात्मत्वेन करि-
ष्यतः संस्कुर्वतः । कीदृशः सविता सविता प्रेरयिता अन्येन कर्मणा स्वर्गं गह-
तो देवानग्निकर्मणि सविता प्रेरयिता सविता प्रजापतिः तान्देवानिन्द्रियविशेषा-
न्युक्ता विषयेभ्यो नियम्य प्रमुवति (४.) प्रकर्षेणाग्निकर्मणि प्रेरयति कीदृशान्
स्वर्यतः स्वर्गप्राप्त्यै उद्यतान् तथा बृहत् प्रौढं ज्योतिः चीयमानस्याग्निस्तेजः धिया
दिवं करिष्यतः तत्तदिष्टकादिविषयया प्रज्ञया द्योतमानं कर्तुमुद्यतान् ॥३॥

युञ्जते मन उत युञ्जते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः ।

वि होत्रा दधे वयुनाविदेक इन्मही देवस्य सवितुः परिष्टुतिः ॥४॥

ज्ञगती व्याख्यातापि [५.१४.] विशेषतो व्याख्यायते । विप्रस्य ब्राह्मणस्य
यज्ञमानस्य विशेषेण प्राति पूरयति दक्षिणान्नदानादिनेति विप्रस्तस्य सम्बन्धिनो
विप्रा ऋत्विजो मनो युञ्जते प्रथमं स्वकीयं मनो विषयेभ्यो निवर्त्य समाहितं
कुर्वते । उत अपि च धिय इष्टकादिविषयाणि ज्ञानानि युञ्जते सम्यादयन्ति । की-